

4.9. Undervisningssektoren i medlemsstaterne bør interessere sig for socialøkonomiens og partnerskabernes principper. Konkret bør undervisning heri såvel som tilvejebringelse af

undervisningsmateriale og etablering af kurser kunne finansieres under temaet livslang uddannelse.

Bruxelles, den 14. marts 2002.

Albert BORE

Formand for

Regionsudvalget

Regionsudvalgets udtalelse om:

- **»Forslag til Rådets beslutning om på Det Europæiske Fællesskabs vegne at godkende Kyoto-protokollen til De Forenede Nationers rammekonvention om klimaændringer og den fælles opfyldelse af forpligtelserne i forbindelse hermed«,**
- **»Meddelelse fra Kommissionen »Om iværksættelse af det europæiske klimaændringprograms første fase«, og**
- **»Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om en ordning for handel med kvoter for drivhusgasemissioner i Fællesskabet og om ændring af Rådets direktiv 96/61/EF«**

(2002/C 192/14)

REGIONSUDVALGET har —

under henvisning til Forslag til Rådets beslutning om på Det Europæiske Fællesskabs vegne at godkende Kyoto-protokollen til De Forenede Nationers rammekonvention om klimaændringer og den fælles opfyldelse af forpligtelserne i forbindelse hermed (KOM(2001) 579 endelig), Meddelelse fra Kommissionen »Om iværksættelse af det europæiske klimaændringprograms første fase« (KOM(2001) 580 endelig) og Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om en ordning for handel med kvoter for drivhusgasemissioner i Fællesskabet og om ændring af Rådets direktiv 96/61/EF (KOM(2001) 581 endelig),

under henvisning til Rådets beslutning af 11. december 2001 om, under henvisning til EF-traktatens artikel 175, at anmode om Regionsudvalgets udtalelse,

under henvisning til præsidiets beslutning af 12. juni 2001 om at henvise det forberedende arbejde til Underudvalg 4, det nuværende Underudvalg for Bæredygtig Udvikling,

under henvisning til formandens beslutning af 11. marts om i henhold til forretningsordenens artikel 40, stk. 2, at udpege Susanna Rahkonen (FIN/PSE) til hovedordfører,

under henvisning til sin udtalelse af 18. september 1997 om »Klimaændringer og energi«, CdR 104/97 fin ⁽¹⁾,

under henvisning til den protokol om reduktion af drivhusgasemissioner, der blev vedtaget på FN's tredje partskonference (KP3) om en rammekonvention om klimaændringer i Kyoto den 1.-10. december 1997,

under henvisning til sin udtalelse af 16. juli 1998 om »Energi for fremtiden: Vedvarende energikilder«, hvidbog vedrørende en strategi- og handlingsplan på fællesskabsplan (KOM(97) 599 endelig udg.), CdR 57/98 fin ⁽²⁾,

under henvisning til sin udtalelse af 11. marts 1999 om »Transport og CO₂- En løsningsmodel for EU« (KOM(98) 204 endelig udg.), CdR 230/98 fin ⁽³⁾,

under henvisning til sin udtalelse af 18. november 1999 om »Forberedelser til gennemførelse af Kyoto-protokollen« (KOM(1999) 230 endelig udg.), CdR 295/1999 fin ⁽⁴⁾,

under henvisning til sin udtalelse af 21. september 2000 om »Grøn bog om handel med emissioner af drivhusgasser inden for Den Europæiske Union og Meddelelse fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet om EU's politikker og foranstaltninger til reduktion af drivhusgasemissionerne: Mod et europæisk klimaændringsprogram« (KOM(2000) 87 endelig og KOM(2000) 88 endelig), CdR 189/2000 fin ⁽⁵⁾,

under henvisning til sin udtalelse af 14. november 2001 om »Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet om 'Ti år efter Rio: Forberedelse af verdenskonferencen om bæredygtig udvikling i 2002'« (KOM(2001) 53 endelig), CdR 37/2001 fin ⁽⁶⁾ —

på sin 43. plenarforsamling af 13.-14. marts 2002 (mødet den 14. marts) enstemmigt vedtaget følgende udtalelse.

Regionsudvalgets synspunkter og henstillinger

1. Angående Forslag til Rådets beslutning om på Det Europæiske Fællesskabs vegne at godkende Kyoto-protokollen til De Forenede Nationers rammekonvention om klimaændringer og den fælles opfyldelse af forpligtelserne i forbindelse hermed ⁽⁷⁾

1.1. Regionsudvalget støtter stærkt en ratificering af Kyoto-protokollen i medlemsstaterne og i Rådet, og mener absolut, at de af Rådet foreslåede tidsplaner og teksternes øvrige indhold bør gøres retligt bindende.

1.2. Regionsudvalget håber, at ratificeringsprocessen kan erklæres for afsluttet på Rio+10 i Johannesburg i 2002. I denne forbindelse henviser Regionsudvalget til konklusionerne i sin udtalelse af 14. november 2001 om forberedelsen af Rio+10 ⁽⁸⁾.

1.3. Regionsudvalget konstaterer, at USA uden at ratificere Kyoto-protokollen har tiltrådt rammekonventionen om klimaændringer fra Rio. I Kyoto-protokollen kræves ingen emissionsbegrænsninger i udviklingslandene. Væksten i emissionerne er ikke desto mindre særlig markant netop her. FN bør fordomsfrit gå ud fra og arbejde for, at USA og alle andre lande, der står uden for Kyoto-protokollen, gennemfører en aktiv klimapolitik for så vidt angår emissionsreduktion.

1.4. Regionsudvalget ser Kyoto-protokollen som et grundlag for opstilling af nogle reelle emissionsbegrænsningsmålsætninger, der er endnu mere udfordrende. Man bør indlede arbejdet med at finde frem til sådanne målsætninger i god tid inden Kyoto-protokollens ikrafttræden.

2. Angående Meddelelse fra Kommissionen »Om iværksættelse af det europæiske klimaændringsprogrammes første fase« ⁽⁹⁾

2.1. Regionsudvalget konstaterer, at Kommissionen i sit arbejde med dette program i alt væsentligt har set bort fra de henstillinger vedrørende en dialog med regionerne og kommunerne, som Regionsudvalget fremførte i sin udtalelse af 21. september 2001. Dette afspejles også i sammensætningen af arbejdsgrupperne for de forskellige sektorer.

⁽¹⁾ EFT C 379 af 15.12.1997, s. 11.

⁽²⁾ EFT C 315 af 13.10.1998, s. 5.

⁽³⁾ EFT C 198 af 14.7.1999, s. 3.

⁽⁴⁾ EFT C 57 af 29.2.2000, s. 81.

⁽⁵⁾ EFT C 22 af 24.1.2001, s. 30.

⁽⁶⁾ EFT C 107 af 3.5.2002, s. 9.

⁽⁷⁾ KOM(2001) 579 endelig.

⁽⁸⁾ CdR 37/2001 fin — EFT C 107 af 3.5.2002, s. 9.

⁽⁹⁾ KOM(2001) 580 endelig.

2.2. Regionsudvalget understreger, at de foreslåede foranstaltninger og konsekvensanalyserne præger arbejdsgruppernes forskellige fremgangsmåder, tidsplaner og sammensætning.

2.3. Regionsudvalget konstaterer med skuffelse, at der i det foreslåede klimaændringsprogram ikke længere indgår et forslag om et harmoniseret minimumsniveau for energibeskatning, selv om dette uden tvivl kunne være et af de mest effektive elementer i en fælles indsats og en fælles politik.

2.4. Regionsudvalget bemærker, at der i programmet — om end forsigtigt — lægges op til en harmonisering af brændstofbeskatningen inden for erhvervstransport samt en relativt øget anvendelse af biobrændstoffer, som fritages for forbrugsafgifter. Der skulle også kunne opnås enighed om et minimumsniveau for beskatningen af brændsel til kommerciel civil luftfart.

2.5. Regionsudvalget støtter en fordobling af kraftvarmeproduktionens andel (herunder fjernkøling) samt en betydelig forøgelse af biobrændstoffernes relative anvendelse inden for transport. Man bør fremme kombineret kraftvarmeproduktion baseret på biobrændsel.

2.6. Regionsudvalget mener, at man med henblik på fremme af og overgang til kombineret produktion bør give de myndigheder, der har ansvaret for den fysiske planlægning, beføjelse til at vælge de mest hensigtsmæssige opvarmningsmetoder.

2.7. Regionsudvalget mener, at bevidstgørelses- og iværksættelseskampagner, der kan fremme bevidsthed og interesse og bidrage til spredning af god praksis, er et vigtigt element i forbindelse med reduktion af drivhusgasser. Regionerne og kommunerne kunne i denne forbindelse spille en vigtig rolle som regionale og lokale igangsættere af klimabeskyttelseskampagner og energispareaktiviteter samt som selvstændige energiforbrugere og aktører med nær tilknytning til borgerne. Den nu foreslåede rammebevilling til SAVE-programmet kræver en betydelig ekstrainsats samt yderligere national finansiering. Disse kampagner bør også kunne bruges til at fremme vedvarende energi.

2.8. Regionsudvalget forholder sig tvivlende til hensigtsmæssigheden af et direktiv om styring af energiefterspørgslen på et frit marked. Allerede nu har visse energiuudbydere på det frie marked tilbudt forbrugerne energibesparende produkter som energisparepærer eller energisyn i bygninger og energikontrol af industrielle processer. Hensigten med denne foranstaltning er at kompensere for et faldende energisalg med nye produkter og tjenester. De såkaldte ESCO-tjenester et godt eksempel på en af de nye servicemuligheder på markedet. Det

er desuden positivt for energiuudbyderens virksomhedsimage at tilbyde kunderne besparelser og vedvarende, grøn energi. Regionsudvalget vil dog gøre opmærksom på, at energiefterspørgslen — trods EU's miljøpolitik — har været stigende. Der er behov for en større indsats på dette område.

2.9. Regionsudvalget mener, at offentlige indkøb af energibesparende og miljøvenlige produkter samt vedvarende energi skal fremmes ved at fjerne konkurrencepolitiske hindringer på såvel EU-niveau som nationalt niveau.

2.10. Regionsudvalget finder den skønnede stigning på 50 % i løbet af ca. 15 år i de transportrelaterede emissioner bekymrende og i modstrid med en bæredygtig udvikling. De mange biler på vejene og koncentrationen i byområderne øger den lokale luftforurening til skade for borgernes sundhed og trivsel.

2.11. Regionsudvalget understreger, at drivhusgasemissioner overvejende er lokale, og at en indsats fra alle aktørers side er nødvendig for at opnå en reduktion. De forskellige emissionskilders vægt varierer fra kommune til kommune og fra region til region. Alt efter geografiske og klimatiske forhold, erhvervsstruktur, miljøpolitik og samfundsopbygning er der også store forskelle fra land til land for så vidt angår emissioner og de sektorer, emissionerne hidrører fra. Kommissionen har valgt at anlægge en sektorspecifik indfaldsvinkel ved primært at gå efter emissionsreduktioner i de såkaldte tunge sektorer for at opnå størst mulig omkostningseffektivitet. Der er en risiko for, at mindre aktører og mindre emissionskilder lades ude af betragtning, når der træffes beslutning om, hvilke midler der skal tages i anvendelse.

2.12. Regionsudvalget støtter en revision af IFBF-direktivet i relation til drivhusgasemissioner. Også selv om emissionerne ikke har nogen direkte indvirkning på det lokale miljø, har man et moralsk ansvar over for såvel nulevende som kommende generationer med hensyn til emissionsudviklingen og klimaændringernes konsekvenser, hvorfor man bør basere sig på forsigtighedsprincippet. Ofte vil den valgte reduktionsforanstaltning — f.eks. et mindre energiforbrug — direkte medføre en forbedring af den lokale luftkvalitet.

3. **Angående Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om en ordning for handel med kvoter for drivhusgasemissioner i Fællesskabet og om ændring af Rådets direktiv 96/61/EF ⁽¹⁾**

3.1. Regionsudvalget mener, at ordningen for og forsøget med emissionshandel skal fungere på frivillig basis (som

⁽¹⁾ KOM(2001) 581 endelig.

handel altid gør) og omfatte juridiske personer med retsevne: kommuner, andelsforeninger, aktieselskaber o.l. Dermed behøver man heller ikke at anvende en enhedsspecifik tilgang. Regionsudvalget mener, at nye medlemsstater skal kunne deltage i ordningen for emissionshandel, hvis de ønsker det.

3.2. Regionsudvalget mener, at også forsøgsfasen skal være åben for alle, der på pålidelig vis kan føre regnskab med deres drivhusgasemissioner og tillader kontrol fra myndighedernes side, før og efter en handel finder sted. Andelen af de emissioner, der er omfattet af forsøgsfasen, kan begrænses nationalt til f.eks. højst halvdelen af landets drivhusgasemissioner. Som procedure kan anvendes tilmelding med frist.

3.3. Den første fordeling af emissionsrettigheder bør være gratis.

3.4. Regionsudvalget mener ikke, at det er hensigtsmæssigt at begrænse de omsættelige gasser til kun at omfatte den vigtigste, nemlig kuldioxid — heller ikke i forsøgsfasen. For at få en repræsentativ handel vil det efter Regionsudvalgets opfattelse tværtimod være en fordel at få affaldsbaseret metan og trafikbaseret dinitrogenoxid (lattergas) med blandt de gasser, der kan gøres til genstand for handel.

3.5. Regionsudvalget mener, at såvel de foreslåede sektorbegrænsninger som de størrelsesmæssige krav på energiområdet unødigt indskrænker mulighederne mht. potentielle aktører

inden for emissionshandelen. Regionsudvalget begrundet dette med, at virksomhederne på det nationale niveau hver især kan vælge de mest hensigtsmæssige midler til begrænsning af drivhusgasemissionerne.

3.6. Regionsudvalget tager det for givet, at overvågningen af emissionshandelen varetages af såvel nationale institutioner som kommende relativt »lette« institutioner på EU-niveau. Disse kan f.eks. oprettes i forbindelse med overvågningen af Kyoto-protokollen.

3.7. Regionsudvalget finder det bekymrende, at indholdet af alle de tre behandlede dokumenter, Kommissionens forberedelsesarbejde og løsningsforanstaltninger samt de nationale foranstaltninger kun sigter på medlemsstaterne, de tunge emissionssektorer og de største aktører samt på de største drivhusgasser og emissionstal. Hvordan vil Kommissionen senere inddrage de små, lokale og regionale aktører — kommunerne og amterne — med deres begrænsede gasemissioner samt få andre gasser med ind i de absolut nødvendige emissionsreduktionsforanstaltninger? På lang sigt skal alle aktører deltage i emissionsreduktionsarbejdet. Bør ikke også mindre aktører — for ikke at sige den enkelte borger — inddrages i emissionsreduktionsarbejdet, hvis det skal være effektivt? Sådant kunne det være i et samfund, der er baseret på nærdemokrati og på sunde etiske principper, og som til stadighed behøver reelle, langsigtede reduktioner i drivhusgasemissionerne for at sikre sin eksistens — også ud over den periode, som Kyoto-protokollen dækker.

Bruxelles, den 14. marts 2002.

Albert BORE
Formand for
Regionsudvalget